

Panun rakinoita

Vaalimaton runoilijaprofessori juhlii.

Kirjallisuudesta ja kirjailijoista puhuttaessa karahteerataan V. A. Koskeniemiä yleensä ja erityisesti meidän oululaisten toimesta runoilijaprofessoriksi. Mutta meillä elää ja vaikuttaa keskuudessamme toinenkin runoilijakuuluisuus, jolle tämä titteli kuuluu, professori Otto Manninen.

Olematta silti mikään taka-alalla oleva ent. suuruus on Otto Manninen harvinaisen suuressa määrin pysytellyt syrjässä kirjallisista päivän kiistakysymyksistä. Hän ei näyttäydä areenalla arvostelijana eikä hän koskaan erikoisemmin ole esiintynyt ryhmäkuntapoliittikkona, ei edes nuoruudessaan silloin poliittoituneen ajan valtiollisesti suuntautuneena taistelija-edustajana, kuten Raf. Koskimies toteaa. Mutta hänen kansallistuntonsa, isänmaarakkautensa ja humanisminsa ilmenee kauniilla tavalla hänen elämäntvössään, joka todistaa harvinaista kutsumususkollisuutta ja synnynnäisen lahjakkuuden ja henkilöittun tieto- ja taitomäärän hyväksi käyttöä.

Otto Mannisen nimi tunnetaan kaikkialla, voi hyvin sanoa, mutta se on silti suhteellisen vähän esillä. Siihen vaikuttaa yhtäältä runoilijan oma vaatimattomuus, toisaalta hänen nidemäärältään niukka oma tuotantonsa. Mutta työmäärään nähden se on suhteettoman harvoin mainittu, mikä yksinkertaisesti johtuu siitä, että hän suomentajana on jäänyt tulkitsemiensa suurten runoilijain varjoon. Se on yleensä ja luonnostaan suomentajan kohtalo, teki hän sitten työnsä kääntäjänä tai uudelleen runoilijana!

Kun ajattelen Mannisen omia runoja ja hänen runoilijakuvaansa niiden tuustaa vastaan, tuntuu minusta että sitä parhaiten valottavat sellaiset sanat kuin virrantyven, matkamies, hiilloshehkua, hiljaisuus, jotka kaikki esiintyvät hänen kokoelmiensa tai runojensa otsikkoina. Mannisen kanssa yhtä rintaa tulee aina mieleen Eino Leino, niin toisenlainen kuin hän onkin luonteeltaan ja runoilijalaadultaan. Mutta nämä kaksi maailmankirjallisuuteen hyvin perehtynyttä runoniekkaa olivat hyviä toveruksia ja antoivat varmasti paljon toisilleen. Onervan Leino-elämäkerrasta on erityisesti jäänyt mieleeni se kirjallisuudessa usein

mainittu Leinon "Helkavirsikesä", jonka runoveikot -03 viettivät Mannisen Kangasniemessä. Kiistämätön onkin Mannisen osuus (en tarkoita, että se olisi konkreettista) Leinon ensimmäisen helkavirsisarjan syntymiseen. Itselleen Manniselle tuo kesä kaikesta päättäen on ollut eräs hänen elämänsä parhaista kesiä. Voimme myös olla varmoja siitä, että silloin hänen esikoiskokoelmansa Säkeitä runoista monet syntyivät tai alkoivat kypsyä, vaikka kokoelma sitten ilmestyikin vasta -05.

Se, mitä henkilökohtaisesti muistan Mannisesta, on mielestäni omiaan vain täydentämään kuvaa hiljaisuudesta, uskollisesta suomalaisesta, joka omista runoilijakorkeuksistaan osasi vaatimattomasti astua arkisellekin näyttämölle. Helsingin Akateemisen suojeluskunnan rivimiehenä oli runoilijaprofessori uskollisimpia. Muistan mikä innostava vaikutus hänen näyttäytymisellään päättyneen yhteisissä tilaisuuksissa milloin Haagan ampumaradalla, milloin muualla, oli. Tuskinpa silti pälkähtäisi päähän kenenkään mainita tunnetusta humanististamme, että hän olisi sotakiikhoilija!

Suomalaisena runoilijana ja Homeroksen, Goethen ja Heinen hengetheimoisena on Otto Manninen omalta osaltaan tehnyt kansalleen ja kansallisuudelleen unohtumattomia palveluksia.

P a n u .